

V EŘEJNÉ KNIHOVNY K RÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE V ROCE 2022

S STATISTICKÁ ROČENKA

H odnocení knihovnických služeb

K rajské statistické přehledy

K omunitní působení knihoven

K nihovnické soutěže a ocenění

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2022
Ročenka veřejných knihoven

Hradec Králové 2023

Obsah:

Strana

Knihovnictví v Královéhradeckém kraji v roce 2022

Významné události	4
Komentář k vyhodnocení standardu veřejných knihoven a informačních služeb v roce 2022	5
Vyhodnocení standardu veřejných knihoven a informačních služeb v roce 2022 – porovnání knihoven Královéhradeckého kraje	8
Síť knihoven Královéhradeckého kraje	8
Krajské sumáře podle kategorií knihoven.	9
Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje za léta 2013–2022.	12

Spolupráce knihoven

Regionální funkce v Královéhradeckém kraji v roce 2022	13
Svaz knihovníků a informačních pracovníků – region 08.	14

Podpora Královéhradeckého kraje

15

Komunitní a sociální působení knihoven v Královéhradeckém kraji

16

Propagace knihoven

Knihovnické soutěže a ocenění	18
Krajská propagační kampaň.	19

Publikační činnost

Soupis publikací	20
----------------------------	----

Knihovnictví v Královéhradeckém kraji v roce 2022

Významné události

V roce 2022 došlo ke stabilizaci v poskytování služeb, jejichž rozsah byl v minulých letech ovlivněn omezeními v souvislosti s pandemií. Výrazně vzrostl počet kulturních a vzdělávacích akcí pro veřejnost.

Po celý rok pokračovala podpora rozvoje čtenářství ze strany Královéhradeckého kraje poskytnutím individuální dotace na materiální zajištění projektu Bookstart – 5 knížkou do života. Centrum tohoto projektu je v Knihovně města Hradce Králové a celkově se ho účastnilo 48 knihoven z našeho kraje. Úspěšně proběhl první ročník krajské soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje. Tato soutěž dává knihovníkům i metodikům nástroj pro zvyšování kvality služeb v knihovnách a rovněž byla finančně podpořena Královéhradeckým krajem. Knihovny našeho kraje se začaly zapojovat do zprostředkování služby DNNT. V závěru roku byl vyhlášen krajský dotační titul v rámci Programu obnovy venkova, zaměřený na modernizaci prostorového vybavení knihoven obcí do 3 000 obyvatel.

V mnoha aktivitách knihoven byl rok 2022 od února poznamenán válkou na Ukrajině. Knihovny se snažily zapojit do pomoci, každá dle svých konkrétních možností. Obecně to v prvních dnech byly hlavně potravinové a materiální sbírky odvážené na Ukrajinu, následovala praktická pomoc uprchlíkům. Knihovny svými bezpečnými veřejnými prostory zajišťovaly sociální zázemí pro lidi v nouzi. Po prvních měsících se pomoc ustálila na aktivitách typu: přednášky pro Ukrajince a o Ukrajině, výstavy k tématu, výuka a doučování češtiny pro děti i dospělé, setkání ukrajinských maminek, výtvarné dílny pro české a ukrajinské děti za účelem poznání se, nebo využití uprchlíků jako lektorů pro různé vzdělávací i kulturní aktivity.

Významnou událostí roku 2022 v Knihovně města Police nad Metují bylo 130. výročí otevření první veřejné knihovny v Polici nad Metují a 15. výročí přestěhování knihovny do zrekonstruovaných Pellyho domů. Jubilea si v Polici připomněli několika akcemi. I Městská knihovna ve Smiřicích v tomto roce slavila, a to 150 let od založení, a uspořádala velkou výstavu mapující proměny smiřické knihovny od jejího začátku až po současnost. Další kulatiny oslavila Městská knihovna v Dobrušce – 70 let od založení a 20 let činnosti knihovny v stávajících prostorách – a Městská knihovna Opočno oslavila 120. výročí otevření knihovny. V rámci oslav připravili v opočenské knihovně v průběhu roku mnoho akcí.

Zástupci oceněných knihoven v 1. ročníku krajské soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2022 a představitelé kraje, města a knihovnické obce, kteří předávali ceny. Autor fotografie Lukáš Vaníček

Městská knihovna Rtyně v Podkrkonoší ve spolupráci se seniorskou sekci SKIP 08 uspořádaly v říjnu dvoudenní setkání pod názvem „Francouzský večer“ pro knihovníky seniory, účastníky zájezdů do Francie v předešlých letech. Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně s podporou SKIP 08 Východní Čechy v září uspořádala 25. knihovnickou dílnu v rámci festivalu Jičín – město pohádky.

V roce 2022 knihovny pokračovaly ve svých běžných aktivitách, zapojovaly se do celostátních projektů, pokračovaly v drobných vylepšeních prostor a služeb.

Předání ceny soutěže Knihovna roku zástupkyni vítězné Knihovny Bystřice náměstkyní hejtmana Martinou Berdychovou. Autor fotografie Lukáš Vaníček

Komentář k vyhodnocení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb v knihovnách Královéhradeckého kraje v roce 2022

Do hodnocení bylo v roce 2022 v Královéhradeckém kraji zahrnuto 356 knihoven. Kraj se vyznačuje velkým počtem malých sídel, knihovny v obcích do 500 obyvatel tvoří 52 % z celkového počtu knihoven.

Provozní doba knihoven pro veřejnost

Doporučený rozsah provozní doby má v rámci kraje necelá čtvrtina knihoven. Profesionální knihovny většinou standard plní, neprofesionální knihovny mají naopak s plněním standardu potíže. Důvody jsou různé, často například nedostatek financí na odměny pro knihovníky, jejich časové vytížení v zaměstnání, místní zvyklosti, ale také častým důvodem je, že pokud lidé v aktivním věku navštěvují knihovnu, jde o tu, kterou mají v místě svého zaměstnání, a do knihovny v obci již nechodí.

Tvorba a obnova knihovního fondu a informačních zdrojů

Profesionální knihovny většinou standard plní, neprofesionální knihovny standard většinou neplní. Důvodem jsou finanční prostředky.

Neprofesionální knihovny získávají nové dokumenty většinou formou výměnných souborů v rámci regionálních funkcí. Zřizovatelé těchto knihoven hodnotí budování výměnných fondů jako hospodárnější řešení a přispívají pověřené knihovně na nákup výměnných fondů formou darů nebo dotací. V roce 2022 byl nákup výměnných fondů podpořen z rozpočtů obcí celkovou finanční částkou 1 438 952 Kč.

Důvodem, proč většina neprofesionálních knihoven neplní standardem doporučené minimální procento obnovy knihovního fondu a využívá výměnný fond, jsou nejen ekonomické možnosti daných knihoven, ale i malá obsluhovaná populace. Cirkulace výměnných souborů umožňuje aktualizaci titulů, a proto je tato možnost pro malé knihovny výhodou.

Pro neprofesionální knihovny je finančně mnohem výhodnější využívat výměnné fondy. Občas si ale knihovna do vlastního fondu nějakou knihu koupí či zapíše darovanou. Menší část knihoven v našem kraji dostává od obce částku na nákup knih každoročně.

Umístění knihoven v obci a bezbariérový přístup

Knihovny v Královéhradeckém kraji jsou zpravidla umístěny v centru obce. Knihovny v malých obcích se většinou nalézají v budovách obecních úřadů a některé v budovách MŠ a ZŠ.

Počty bezbariérových knihoven se zvyšují, ale velmi pomalým tempem. Dochází k tomu většinou při rekonstrukcích knihoven.

Obce se často potýkají s nedostatkem vhodných prostor, kam by bylo možno knihovny umístit. Z tohoto důvodu nejsou knihovny vždy v těch nejvhodnějších prostorech. S tím souvisí i bezbariérovost. Knihovny v malých obcích

jsou ve většině případů umístěny v budovách obecních úřadů.

Knihovna města Hradce Králové nabízí na svém webu rozcestník, který může ulehčit přípravu rekonstrukce knihovny: <https://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/rekonstrukce-a-upravy-knihoven>.

Plocha knihoven a studijní místa

Celková plocha knihoven v Královéhradeckém kraji zůstává prakticky stejná. Zvětšuje se pouze v ojedinělých případech při stěhování do nových prostor nebo při rekonstrukci.

V roce 2022 byla v našem kraji dokončena náročná rekonstrukce Obecní knihovny ve Skřivanech (okres Hradec Králové). Prostory byly rozšířeny a stavebními úpravami vybudována naprosto nová knihovna, která prostorem splňuje nejnovější standardy.

Do nových prostor se v roce 2022 přestěhovala knihovna ve Žďáru nad Orlicí (okres Rychnov nad Kněžnou), ale v tomto případě prostor nové knihovny není o moc větší než ten předešlý.

Počet studijních míst se mírně snížil. Tento trend započal v době covidové pandemie. Někde se uvolněný prostor ukázal výhodnějším, například se našlo lepší využití pro regály na knihy ve volném výběru nebo se uvolnilo více prostoru pro dětské oddělení.

Přístup k internetu a weby knihoven

Počet internetových stanic ubývá. Po covidové pandemii je velmi zřetelný pokles zájmu o využití veřejných internetových stanic. Wifi připojení má přibližně stejný počet knihoven. Statistiky uživatelů s vlastním zařízením neexistují. Dá se však předpokládat, že je jich stále více.

Webovou stránku má v Královéhradeckém kraji 68 % knihoven. Mnoho knihoven je i na sociálních sítích, které jim vytvářejí více prostoru pro sdílení informací a komunikaci. Neprofesionální knihovny využívají šablony webu nebo mají pouze samostatný oddíl na webu obce.

Metodici pověřených knihoven poskytují metodickou pomoc a v 37 % poskytují i praktickou pomoc s webovými stránkami knihoven, pomáhají při jejich zakládání, s plněním obsahu a s aktualizací informací.

Konkrétní data za jednotlivá metodická oddělení pověřených knihoven – pro kolik knihoven zajišťují správu webu:

- Pověřená knihovna pro oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové: nezajišťuje správu webových stránek pro obsluhované knihovny, ale poskytuje šablonu webu pro malé knihovny <https://webknihovny.cz/>. Nabízí nástroje k tomu, aby si mohla každá knihovna správu webových stránek vykonávat sama. Součástí šablony webu jsou i manuály pro správu. Dále nabízí Knihovna města Hradce Králové běžné konzultace, e-mailovou technickou podporu a pro knihovníky okresu je opakovaně pořádáno vzdělávání.
- Pověřená knihovna pro oblast Jičín – Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně: pro 45 knihoven.
- Pověřená knihovna pro oblast Náchod – Městská knihovna Náchod: pro 18 knihoven.
- Pověřená knihovna pro oblast Kostelec n. Or. – Městská knihovna Kostelec nad Orlicí: pro 8 knihoven.
- Pověřená knihovna pro oblast Rychnov n. Kn. – Knihovna Karla Poláčka Rychnov nad Kněžnou: nezajišťuje správu webových stránek pro žádnou obsluhovanou knihovnu.
- Pověřená knihovna pro oblast Trutnov – Městská knihovna s regionálními funkcemi v Trutnově: pro 21 knihoven.

Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity

Počty pořádaných vzdělávacích, kulturních a komunitních akcí se v rámci kraje zvyšují. V roce 2022 splnila doporučený standard čtvrtina knihoven. Největší zájem je o cestovatelské besedy, dílničky pro děti se čtením, tvořivé dílny pro dospělé.

V obcích, kde jsou mimo knihovny i školy nebo školky, je mezi nimi navázána spolupráce. Někde se omezuje pouze na cca 1 návštěvu třídy v knihovně, ale jsou místa, kde je tato spolupráce bohatá a akce jsou měsíční. Akcím a dalším aktivitám se daří hlavně tam, kde prostory knihovny prošly nějakou rekonstrukcí nebo vylepšením.

Komunitní aktivity u neprofesionálních knihoven jsou individuální, liší se místo od místa. Velký vliv má jednak osobnost knihovníka, jeho časové možnosti, věkové a vzdělanostní složení obyvatel, dále prostorové možnosti knihovny a zásadní je i podpora ze strany obce.

Například Knihovna města Hradce Králové nabízí na svých webových stránkách praktickou pomůcku pro rozvíjení

komunitních aktivit v knihovnách – webový rozcestník pro knihovníky <https://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/momo-aneb-mozkova-mozaika>. Dále nabízí hotové programy vzdělávacích akcí, které pak mohou knihovníci ve svých knihovnách rovnou použít. Pověřená knihovna nejede realizovat akci do obsluhovaných knihoven, ale průběžně a dlouhodobě je učí, jak takové akce uspořádat, kde hledat další hotové scénáře a partnery. KMHK vychází z předpokladu, že je lepší tyto dovednosti knihovníky naučit než jim dlouhodobě vykrývat potřebu místních akcí. Mezi knihovnami podporují i vzájemnou burzu nápadů.

Plakát Místní knihovny Černilov ke Dni veteránů

Následuje několik příkladů aktivit pořádaných v knihovnách našeho kraje: knihovna Černilov (okres Hradec Králové) tradičně ve spolupráci s Pamětí národa tvoří při příležitosti Dne válečných veteránů makové pole u pomníku padlým vedle budovy obecního úřadu. Do vzniku makového pole se zapojuje škola, školka i veřejnost. Obecní knihovna ve Vysokově (okres Náchod) pravidelně pořádá setkání se starostkou, knihovnice organizuje pro seniory několikrát do roka výlet. V Hejtmánkovicích (okres Náchod) knihovnice připravila do tisku dvě knihy receptů místních seniorek.

Ve více knihovnách našeho kraje jsou střediska virtuální Univerzity třetího věku při PEF ČZU v Praze, probíhají kurzy tréninků paměti, dále na mnohých místech probíhá ve spolupráci s knihovnou předčítání v domovech pro seniory.

Komunitní aktivity rozvíjí a prohlubuje například projekt Bookstart s knížkou do života, finančně podpořený Královéhradeckým krajem, kterého se v roce 2022 účastnilo 48 knihoven našeho kraje.

Vzdělávání pracovníků knihoven

Nabídka vzdělávacích akcí vzrostla, obzvláště těch prezenčních, v prostorách knihoven. Online vzdělávací akce zůstávají stále oblíbené; pro některé knihovníky jsou velmi praktickou formou vzdělávání, pokud nemají možnost účastnit se prezenčních akcí.

Profesionální knihovníci se účastní vzdělávacích aktivit pověřených knihoven, SVK HK, využívají nabídku KI NKP, SKIP, SDRUK, e-learningové kurzy MZK Brno...

Například krajská knihovna připravila v roce 2022 kurz opravy poškozených knižních vazeb, kurz pedagogického minima pro knihovníky, kurz počítačové bezpečnosti pro knihovníky, základy lektorské práce pro pracovníky knihoven, kurz tvorby dotazníků, Microsoft Teams pro začátečníky, pro pokročilé.

Neplnění standardu vzdělávání knihovníků u neprofesionálních knihoven – neúčast na vzdělávacích aktivitách – má různé důvody. Pokud se jedná o fyzickou přítomnost na vzdělávání, lidé v produktivním věku nemusejí mít na další vzdělávání čas (uvolňování ze zaměstnání, další zájmy a povinnosti) a knihovníci senioři zase mohou mít problémy s dopravou. U neúčasti na online vzdělávání může být důvodem nedostatečná PC gramotnost (vysoký věkový průměr knihovníků) nebo nefunkční/zastaralá technika a fakt, že zřizovatel vzdělávání nepodporuje a hodiny takto strávené nehradí.

Měření spokojenosti uživatelů knihoven

Hodnocení spokojenosti uživatelů knihoven proběhlo v roce 2022 v 10 knihovnách, v okrese Jičín v profesionálních knihovnách Nová Paka a Vysoké Veselí, jedné profesionální knihovně okresu Náchod a ve všech sedmi profesionálních knihovnách okresu Trutnov.

V neprofesionálních knihovnách průzkum neprobíhá, informace o spokojenosti návštěvníků si knihovnice získávají namátkově formou rozhovoru.

Personální zajištění knihoven

Většina knihoven počty zaměstnanců nesnižuje ani nenavýšuje.

Personální zajištění u obcí s neprofesionální knihovnou mívá dvě úskalí. První se týká výše pracovního úvazku, který zřizovatel pro knihovnu uvolní, a s tím spojené finanční odměny. A druhým úskalím je odborné vzdělávání a rozvíjení nabízených služeb.

Vyhodnocení standardu veřejných knihoven a informačních služeb v roce 2022

Porovnání vybavení knihoven se standardem

HODNOCENÍ STANDARDU VKIS	Knihovny v oblasti	Wifi pro uživatele	Provozní doba pro veřejnost	Náklady na knihovní fond	Obnova knihovního fondu, min. 7 % roční obnovy	Plocha knihovny, min. 60 m ² / 1000 obyvatel	Studijní místa	Přístup k internetu	Web knihovny	El. katalog na internetu	Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity	Vzdělávání pracovníků knihovny	Měření spokojenosti uživatelů knihovny
2022	Počet knihoven celkem	Počet knihoven s wifi	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO u obcí nad 1 000 obyvatel	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO u obcí nad 500 obyvatel	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO	Hodnocení ANO
Královéhradecký kraj	356	183	78	56	12	22	213	193	243	129	90	107	10
do 500 obyvatel	186	87	22	9	6	nehodnoceno	110	152	98	nehodnoceno	29	44	0
501 - 1000	95	41	15	11	3	nehodnoceno	52	14	72	61	24	31	1
1 001 - 3 000	48	31	22	14	2	17	26	15	46	41	16	24	2
3 001 - 5 000	5	4	3	3	0	2	5	1	5	5	4	2	4
5 001 - 10 000	13	12	10	12	0	1	12	7	13	13	11	4	2
10 001 - 20 000	5	4	2	5	1	1	4	2	5	5	4	2	1
20 001 - 40 000	2	2	2	0	0	0	2	0	2	2	1	0	0
více než 40 000	2	2	2	2	0	1	2	2	2	2	1	0	0

Síť knihoven Královéhradeckého kraje

Síť knihoven 2022	Knihovny celkem						Pobočky					
Královéhradecký kraj	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM	Krajská knihovna	Knihovny pověřené regionál. funkcemi	Knihovny s profesionál. pracovníky	Knihovny s neprofesionál. pracovníky	Ostatní evidované knihovny	CELKEM
Hradec Králové	-	1	7	81	9	98	-	10	4	0	0	14
Jičín	-	1	12	59	4	76	-	1	5	2	0	8
Náchod	-	1	10	58	5	74	-	1	9	1	0	11
Kostelec nad Orlicí	-	1	3	18	0	22	-	0	4	1	0	5
Rychnov nad Kněžnou	-	1	4	48	0	53	-	2	2	0	0	4
Trutnov	-	1	8	38	7	54	-	3	0	0	0	3
CELKEM	0	6	44	302	25	377	0	17	24	4	0	45
SVK Hradec Králové	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
CELKEM	1	6	44	302	25	378	0	17	24	4	0	45

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

		KNIHOVNÍ FOND											
Krajský sumář podle kategorií		Vlastní knihovní fond			Přírůstky (bez VF)			Financování nákupu				VF	
		Obsluho- vaná populace (obyv.)	Vlastní knihovní fond (bez VF)	% knih. jednotek ve volném výběru	Exempláře periodik na 1000 obyvatel	Přírůstky knihovníh o fondu (bez VF)	% obnovy knih. fondu ve volném výběru	Přírůstky fondu (bez VF) na 1000 obyv.	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 obyvatele	Náklady na knih. fond (bez RF) Kč /na 1 výpůjčku	Náklady na periodika v %	Náklady na licence EIZ v %	Výměnné fondy půjčené od jiných knihoven
	sumář/průměr	534 653	3 782 341	47,6	15,4	85 252	4,7	159,5	39,99	7,68	11,2	6,2	198 870
01	Krajská knihovna	97 549	1 488 695	12,0	45,8	15 639	8,8	160,3	34,77	10,93	5,5	20,5*	
02	Pověřené knihovny	182 537	786 877	59,4	4,9	23 437	5,0	128,4	43,27	7,42	9,5	6,1	1 163
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	1 121 146	69,0	10,8	40 363	5,2	202,6	44,27	7,29	13,4	1,2	3 400
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	385 623	98,9	4,6	5 813	1,5	38,0	8,31	6,36	21,9	2,6	194 307

* Krajská knihovna nepracuje s výměnnými fondy.

Obsluhovaná populace krajské knihovny bez městské funkce se rovná počtu obyvatel krajského města.

Obyvatelstvo krajského města se v tomto případě přičítá do sumáře pouze z výkazu městské knihovny v daném městě.

		Standard pro dobrý fond		
Krajský sumář		Rozsah a využití knih. fondu		
		Rozsah knihovního fondu celkem	Rozsah knih. fondu na 1 obyv.	Obrat knih. fondu
	sumář/průměr	3 981 211	7,4	0,7
01	Krajská knihovna	1 488 695*	*	
02	Pověřené knihovny	788 040	4,3	1,4
03	ZK s profesionál. prac.	1 124 546	5,6	1,1
04	ZK s neprofesionál.prac.	579 930	3,8	0,3

* U krajské knihovny se ukazatele nesledují.

		ZAMĚSTNANCI							
Krajský sumář podle kategorií		Celkem (úvazky)					Odborní zaměst. (úvazky)		
		Obsluho- vaná populace	Počet zaměstnanců (přepočtený stav)	Zaměst. /1000 obyv.	Zaměst. /1000 registr. uživatelů	Zaměst. /1000 návštěv	Odborní zaměst. celkem	vš knih. směru	SŠ knih. směru
	sumář/průměr	534 653	326,8	0,61	4,45	0,12	300,6	44,3	86,3
01	Krajská knihovna	97 549	82,9	0,85	7,37	0,14	78,9	20,8	10,5
02	Pověřené knihovny	182 537	132,1	0,72	5,19	0,12	121,9	12,9	48,4
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	110,2	0,55	4,15	0,13	99,8	10,6	27,4
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	1,6	0,01	0,16	0,01*	*	*	*

* Ukazatel se nesleduje.

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

		UŽIVATELÉ										
Krajský sumář podle kategorií		Registrovaní					Návštěvníci	z toho v %				
		Obsluho- vaná populace	Registrovaní uživatelé	% registr. uživatelů z počtu obyvatel	Uživatelé do 15 let	% uživatelů do 15 let z celkového počtu registr. uživatelů	Počet návštěvníků celkem	Fyzické návštěvy knihovny %	Návštěvníci on-line služeb %	Návštěvníci internetu - % z fyzických návštěv.	Návštěvníci kultur. a vzděl. akcí - % z fyzických návštěv.	Počet návštěvníků celkem /1 obyvatele
	sumář/průměr	534 653	73 464	13,7	20 242	27,6	2 722 447	41,1	58,9	2,3	17,7	5,1
01	Krajská knihovna	97 549	11 243	11,5*	*	*	587 366	20,3	79,7	3,1	8,2	6,0
02	Pověřené knihovny	182 537	25 449	13,9	8 247	32,4	1 127 015	40,1	59,9	1,1	16,3	6,2
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	26 540	13,3	9 142	34,4	869 556	52,1	47,9	2,7	21,1	4,4
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	10 232	6,7	2 853	27,9	138 510	68,6	31,4	5,2	20,3	0,9

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

		VÝPŮJČKY												
Krajský sumář podle kategorií		z toho v %					Výpůjčky knih					Výpůjčky periodik		
		Obsluho- vaná populace	Výpůjčky celkem	Počet výpůjček / 1 obyv.	Počet výpůjček na 1 registr. uživatele	Prezenční výpůjčky %	Prolon- gace %	Dospělým celkem	Z toho % naučné literatury	Dětem celkem	Na 1 čtenáře do 15 let	Z toho % naučné literatury	Výpůjčky periodik	Výpůjčky periodik %
	sumář/průměr	534 653	2 783 585	5,2	37,9	2,9	34,5	1 979 541	24,5	404 199	20,0	15,5	302 866	10,9
01	Krajská knihovna	97 549	310 190	3,2	27,6	2,6	50,9	300 457	79,8*	*	*	*	6 278	2,0
02	Pověřené knihovny	182 537	1 064 074	5,8	41,8	5,1	29,4	688 829	16,8	189 101	22,9	16,0	110 471	10,4
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	1 209 666	6,1	45,6	1,5	37,0	845 714	14,0	186 947	20,4	15,2	160 700	13,3
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	199 655	1,3	19,5	0,6	21,1	144 541	8,5	28 151	9,9	14,1	25 417	12,7

* Krajská knihovna poskytuje služby uživatelům od 15 let.

Krajské sumáře podle kategorií knihoven

		ELEKTRONICKÉ SLUŽBY									
Krajský sumář podle kategorií											
		Obsluho- vaná populace	Návštěvy webové stránky	Vstupy do el. katalogu celkem	z toho % vstupů z prostoru mimo knihovnu	Vstupy do el. výpůjčního protokolu celkem	Vlastní data- báze	Licencované el. informační zdroje (EIZ)	Vstupy do EIZ a databází	Stažené digitální dokumenty	On-line informační služby - zodpovězené dotazy
	sumář/průměr	534 653	1 604 136	1 356 959	85,4	490 919	11	27	67 566	80 720	25 522
01	Krajská knihovna	97 549	446 359	392 006	65,9	220 222	5	9	58 720	35 644	2 239
02	Pověřené knihovny	182 537	492 489	522 782	0,9	185 529	4	15	8 656	45 076	2 523
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	582 728	399 142	93,3	84 186	2	3	190	0	20 698
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	82 560	43 029	99,7	982	0	0	0	0	62

		DALŠÍ ÚDAJE											
Krajský sumář podle kategorií		MVS			Regionální služby					Internet			
		Obsluho- vaná populace	MVS z jiných knih. kladně vyřízené	MVS zaslané jiným knihovná- kladně vyřízené	Výměnné fondy jiným knihovná- m svazky	Vzdělá- vání knihovni- ků	Kulturní akce	Vzdělá- vací akce	Publi- kace celkem	Studijní místa /1000 obyv.	Počet počítačů napojených na internet	Internet počet stanic/ 1000 obyv.	Plocha knihovny m ² / 1000 obyv.
	sumář/průměr	534 653	7 634	7 378	198 985	121	4 287	4 265	11	7,0	612	1,1	63,3
01	Krajská knihovna	97 549	3 661	340 *	19	62	299	6	3,5	61	0,6	63,7	
02	Pověřené knihovny	182 537	1 647	649	126 814	89	1 590	1 650	1	2,2	102	0,6	41,9
03	ZK s profesionál. prac.	199 236	2 273	3 439	72 171	7	1 818	2 105	3	5,5	157	0,8	46,5
04	ZK s neprofesionál.prac.	152 880	53	2 950 *	*	817	211	1	12,5	292	1,9 *	*	

* Ukazatel se nesleduje.

Souhrnná statistika knihoven Královéhradeckého kraje za léta 2013–2022

Výběr ukazatelů včetně výkonů krajské knihovny

NÁVŠTĚVNOST A SLUŽBY	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
počet návštěvníků knihoven	2 601 391	2 538 398	2 567 800	2 634 436	2 403 824	2 491 147	2 453 489	1 914 203	2 008 244	2 722 447
z toho										
návštěvníci elektronických služeb	1 147 936	1 053 000	1 122 943	1 219 291	1 052 518	1 154 950	1 096 415	1 050 310	1 166 538	1 603 128
návštěvníci vzdělávacích, kultur. a komunitních akcí	167 540	185 804	195 184	202 505	212 079	223 188	244 716	108 891	136 231	198 553
návštěvníci webů	1 319 558	1 200 081	1 373 950	1 361 433	1 339 090	1 294 957	1 597 562	1 555 005	1 476 572	1 604 136
počet registrovaných uživatelů	90 422	90 754	89 904	88 793	84 037	82 593	82 691	73 459	68 609	73 464
% obyvatel kraje registrovaných v knihovnách	17,30	17,40	17,39	17,01	16,00	15,70	15,70	13,98	13,14	13,74
počet návštěvníků na jeden pracovní úvazek ročně	7 519	7 310	7 264	7 728	6 913	7 278	7 081	5 584	6 000	8 331
počet klasických výpůjček	4 036 124	3 979 729	3 842 092	3 757 927	3 622 447	3 511 315	3 447 496	2 693 824	2 353 772	2 783 585
počet kulturních a vzdělávacích akcí	6 440	6 869	7 080	7 799	8 116	8 582	8 625	4 214	4 919	8 552
VYBAVENÍ KNIHOVEN										
knihovní fond (k. j.) včetně výměnných fondů	4 155 912	4 184 161	4 218 862	4 219 581	4 206 981	4 202 445	4 159 263	4 135 375	4 170 256	4 144 056
přírůstek (k. j.) včetně výměnných fondů	102 327	108 219	111 360	108 968	109 661	104 233	108 012	101 892	102 639	98 175
weby knihoven	221	232	236	234	236	224	230	232	236	244
online katalogy na internetu	132	135	135	138	141	143	154	171	189	206
studijní místa	3 925	3 987	3 960	3 934	3 910	3 808	3 802	3 749	3 737	3 748
internet pro veřejnost – počet stanic	731	715	713	713	708	700	684	670	646	612
zaměstnanci celkem (přepočtené pracovní úvazky)	345,9	347,2	353,5	340,9	347,7	342,3	346,5	342,8	334,7	326,8
MEZIKNIHOVNÍ SPOLUPRÁCE (výkaz regionálních funkcí)										
meziknihovní výpůjční služba počet žádostí od knihoven	9 038	10 091	11 433	14 171	11 666	10 810	10 571	8 069	7 262	7 672
cirkulace a dlouhodobé výpůjčky výměnných fondů	118 401	123 860	185 678	193 657	194 934	195 148	214 369	192 226	185 839	201 287
poradenská služba – metodické návštěvy	806	758	683	780	736	755	701	545	640	655
poradenská služba – odborné konzultace	1 941	1 686	1 669	1 648	1 620	1 752	1 875	2 005	1 873	1 529
vzdělávání knihovníků (počet akcí)	67	73	72	79	85	89	95	43	59	78
pomoc při revizi knihovních fondů (k. j.)	92 649	98 095	64 379	71 889	76 182	75 093	68 893	97 635	80 378	41 542

Spolupráce knihoven

Regionální funkce v Královéhradeckém kraji v roce 2022

V roce 2022 bylo do systému regionálních funkcí zahrnuto 373 obsluhovaných knihoven (profesionálních i neprofesionálních). Pokračoval trend mírného úbytku knihoven na vesnicích. Personální zajištění zůstalo na úrovni minulého roku, přepočtený počet osob zajišťujících regionální funkce v roce 2022 v Královéhradeckém kraji byl 17. Na 1 pracovníka zajišťujícího regionální funkce v pověřené knihovně připadalo v průměru 28,9 knihoven. Rozdíly v jednotlivých okresech souvisejí zejména se zapojením pracovníků střediskových knihoven do realizace služeb.

Regionální funkce byly financovány částkou 10 057 730 Kč z dotace Královéhradeckého kraje, což je 69,9 % z celkové finanční podpory věnované rozvoji regionálních služeb, z dalších zdrojů bylo získáno 4 321 277 Kč. V tom jsou zahrnuty vlastní prostředky knihoven, zejména rozpočet krajské knihovny ve výši 2 472 998 Kč (17 % celkových nákladů). Zřizovatelé knihoven přispěli na nákup výměnných fondů formou dotačních nebo darovacích smluv částkou 1 438 952 Kč (10 % nákladů). Královéhradecký kraj podpořil formou mimořádné individuální účelové dotace ve výši 560 000 Kč projekt Bookstart – S knížkou do života.

Momentka z akce projektu S knížkou do života (Bookstart), uskutečněné v Heldově městské knihovně Třebechovice pod Orebem

Nejvýše jsou ceněny služby spojené s poskytováním výměnných fondů a poradenská služba.

Výměnné fondy jsou dlouhodobě považovány za základ regionálních služeb. Nákup fondů byl financován částkou 3 203 838 Kč. Z uvedené částky tvořily příspěvky a dary od obcí 45 %, zbývající náklady byly uhrazeny z dotace na regionální funkce. Nákup výměnných fondů podpořilo 233 obcí našeho kraje. Z finanční částky bylo pořízeno 12 923 publikací.

Výměnnými fondy bylo obsluženo 83 % obsluhovaných knihoven. Objem dokumentů nabídnutých k prvnímu půjčení činil 240 knihovních jednotek na 1 knihovnu využívající cirkulaci.

Poradenskou službu využilo 93,3 % obsluhovaných knihoven. Ve srovnání s předešlým rokem došlo k mírnému nárůstu v rozsahu jednotek procent u metodických návštěv a odborných rad s časovou dotací nad 30 minut pracovního času, velký objem dotazů kratšího rozsahu se neevduje. Vzhledem k vyšším hodnotám růstu v předešlém roce lze soudit, že rozsah metodické činnosti se tak vrátil do normálu k výkonům před covidovou epidemií.

Odborné rady a komunikace s knihovníky, které probíhaly často i z vlastní iniciativy metodiků, se týkaly nejčastěji žádostí o dotace VISK, pomoci s vypracováním žádostí do Programu obnovy venkova, zpracování statistických výkazů, uzavírání smluv, konzultací k projektu Bookstart a automatizovaných systémů.

Momentka z akce projektu S knížkou do života (Bookstart), uskutečněné v Heldově městské knihovně Třebechovice pod Orebem

HELDOVA MĚSTSKÁ KNIHOVNA
TŘEBECHOVICE POD OREBEM

pořádá

čtení pro miminka
a malé děti

15. 11. 2022 9:30 - 10:30
V DĚTSKÉM ODDĚLENÍ

SETKÁNÍM PROVEDE
IVA MĚCHUROVÁ

téma: podzimní počasí

BOOKSTART
S knížkou do života

hmk.webk.cz
495 592 198

Pozvánka na akci projektu S knížkou do života (Bookstart)

Svaz knihovníků a informačních pracovníků – region 08 Východní Čechy

Spolupráci knihoven v kraji podporuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků regionu 08. V roce 2022 mohl bez omezení uskutečnit naplánované aktivity, kterých se účastnilo několik desítek knihoven kraje a řada individuálních členů. Region 08 Východní Čechy zaměřil v roce 2022 několik aktivit na spisovatelku Boženu Němcovou, a to u příležitosti výročí 160 let od jejího úmrtí.

Uskutečnil se odborný seminář o životě, inspiracích, skutečnosti a fikci v životě Boženy Němcové s názvem Legenda BN, dále přednáška Mgr. Jany Kroulíkové s názvem Povídání o paní Boženě. Klubko dětských knihoven vyhlásilo soutěž Černobílé obrázky na téma Božena Němcová. Výstava oceněných děl putuje po knihovnách regionu. Sborník ze semináře se připravuje k vydání v roce 2023.

SKIP 08 v tomto roce realizoval nebo podpořil projekty jako například Bookstart S knížkou do života, Lovci perel a novou soutěž Knihovna roku Královéhradeckého kraje.

Výstava oceněných děl výtvarné soutěže Černobílé obrázky na téma Božena Němcová – panel s listinou vítězů

Výstava oceněných děl výtvarné soutěže Černobílé obrázky na téma Božena Němcová

Podpora Královéhradeckého kraje

Královéhradecký kraj finančně podpořil projekt Bookstart S knížkou do života. Do projektu bylo v roce 2022 zapojeno již 48 knihoven Královéhradeckého kraje. Pro tyto knihovny byly dle požadavků zakoupeny projektové sety, drobné vybavení knihoven, literatura pro nejmenší čtenáře a odborná literatura pro rodiče, distribuci zajišťovala Knihovna města Hradce Králové. Knihovny následně předaly sety rodinám s malými dětmi a pokračovaly s nimi v další práci dle zásad projektu Bookstart. Tato druhá dotace Královéhradeckého kraje činila 560 000 Kč.

Cílem projektu S knížkou do života je informovat rodiče o možnostech a potřebě společného čtení s dětmi, a to prakticky od jejich narození, a dále také upozornit představitele státní správy a samosprávy na potřebu podporovat finančně i morálně tyto aktivity. V neposlední řadě je cílem projektu motivace knihoven pro práci s touto skupinou uživatelů, seznámení s příklady dobré praxe a inspirace pro pořádání společných aktivit rodičů s dětmi v knihovnách.

Momentka z akce předání průkazů a motivačních setů nejmenším čtenářům projektu S knížkou do života (Bookstart), uskutečněné v Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně

Setkání Bookstartu – S knížkou do života ve Štolbové městské knihovně Nechanice

V roce 2022 vyhlásil Královéhradecký kraj ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové první ročník soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje; oceněné knihovny si rozdělily 70 000 Kč (1. místo – 50 000 Kč, 2. místo – 15 000 Kč, 3. místo – 5 000 Kč). Soutěž je organizována pro knihovny v malých sídlech. Cílem je ocenit nejlepší knihovny, jejich kvalitní knihovní služby a pestrou nabídku vzdělávacích a kulturních aktivit zaměřenou na místní komunitu. Vítězné knihovny jsou pro ostatní knihovny příkladem dobré praxe a ocenění jsou povzbuzením pro knihovníky v jejich další práci.

Za každý okres může v jednom roce nominaci získat nejvýše 1 knihovna z daného okresu. Další soutěžící knihovnou je na doporučení komise Vesnice roku také knihovna, která zvítězila v této soutěži v kraji. Pravidla krajské soutěže respektují podmínky dané celostátní soutěží Knihovna roku, vítězná knihovna získává automaticky nominaci do celostátní soutěže Knihovna roku.

Podrobnější informace o výsledcích soutěže naleznete v kapitole Knihovnické soutěže a ocenění.

V prosinci 2022 Královéhradecký kraj v Programu obnovy venkova vyhlásil dotační podprogram Modernizace prostorového vybavení knihoven na obnovu vnitřního mobiliáře knihoven, modernizaci vnitřních a vnějších prostor a vybavení obcí do 3 000 obyvatel. Vyhlášení dotačního programu navazovalo na průzkum uskutečněný v roce 2021, kdy byli v celém kraji osloveni zřizovatelé knihoven v obcích do 3 000 obyvatel a byl zjišťován stav budov, exteriérů i interiérového vybavení a také finanční náročnost plánovaných rekonstrukcí či modernizací. Žádosti o dotaci bylo podáno 12, financováno bude 9 projektů, celkem byly poskytnuty dotace pro knihovny ve výši 1 162 000 Kč.

Logo prvního ročníku soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje – 2022

Komunitní a sociální působení knihoven v Královéhradeckém kraji

Moderní knihovna je nejen informační institucí, ale i komunitním centrem dané oblasti. V současné době musí knihovny před svými zřizovateli obhajovat svoji existenci a nabízet rozšíření své působnosti. Jednou z možností, která využívá materiální i lidský potenciál knihoven, je zapojování se do poskytování komunitních a sociálních služeb v dané lokalitě.

Komunitní aktivity knihoven nejsou primárně zaměřeny na registrované uživatele knihoven, ale oslovují celou komunitu nebo její část a vedou k jejímu posilování. Současně také posilují místo knihovny v dané komunitě. Cílem je rozvoj společenského a kulturního zázemí obyvatel obce, podpora místní společnosti napříč všemi věkovými kategoriemi, posílení spolupráce a solidarity. Hodnota knihoven je mimo jiné také určována postavením v místní komunitě, v prostředí, ve kterém knihovna působí. Jedním z indikátorů standardu pro dobrou knihovnu je počet vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit knihovny s dělením na kategorie podle počtu obyvatel obce. V standardu doporučenou hodnotu splňuje v našem kraji čtvrtina knihoven.

Z výročních zpráv knihoven v kraji vyplývá, že mnohé nějakou formu komunitních či sociálních služeb zajišťují nebo spolupracují s dalšími místními organizacemi. Knihovny se zaměřují na práci pro rodiny s dětmi, na práci se seniory, na jejich aktivní život, na práci s menšinami apod. S některými skupinami pracují soustavně a systematicky, s některými podle aktuální situace či potřeb. Nízkoprahovost a finanční dostupnost je v případě knihoven jasná. Dále se knihovny dle svých konkrétních možností snaží zajistit bezbariérový přístup.

V Koncepti rozvoje knihoven Královéhradeckého kraje na léta 2019–2023 v první prioritě Služby knihoven pro veřejnost: knihovny jako otevřená vzdělávací, kulturní, komunitní a kreativní centra je komunitní role knihoven označena jako významný prvek. Jedno z opatření této priority uvádí: rozvíjet komunitní služby – aktivizovat a propojovat komunitu v místě poskytováním prostor pro setkání a podporou regionálních aktivit, autorů, tvůrců, spolků, místních organizací. V následující části kapitoly je shrnutí komunitního a sociálního působení knihoven Královéhradeckého kraje, uvádějící služby a aktivity rozdělené podle toho, komu jsou určeny. Konkrétní příklady akcí vyjmenovaných aktivit jsou uvedeny ve výročních zprávách knihoven.

Rodiny s dětmi

Knihovny Královéhradeckého kraje mají pro rodiny s dětmi ucelenou nabídku fondů, služeb a aktivit. Registrace pro děti bývá zdarma, probíhá pravidelné setkávání, mnohé knihovny mají klubíky a pořádají výtvarné dílny. Knihovny mají dětské koutky, potřeby pro nejmenší, certifikáty Místo přátelské rodině, specializované fondy. Knihovny spolupracují s místními vzdělávacími zařízeními, mnohde probíhá pasování prvňáčků na čtenáře. Některé knihovny nabízejí půjčování deskových her, hraček a hravých kufříků, muzikoterapii pro nejmenší, pořádají vzdělávací přednášky pro rodiče, poskytují bezpečný prostor. Mnohé knihovny se účastní akce Den rodiny a pořádají venkovní aktivity, soutěže a venkovní hry pro celou rodinu. V některých knihovnách probíhají i čtení dětem v nemocnici, jinde mají navázanou spolupráci se speciálními školkami a školami pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V Městské knihovně Kostelec nad Orlicí spolupracují s Domečky (vily s chráněným bydlením). V Městské knihovně Náchod spolupracují se střediskem volného času Děčko. Knihovna města Hradce Králové provozuje kreativní 3D dílnu, komiksový klub a klub Asgard pro mládež od 14 let, na jehož programu se podílejí samotní teenageři. V roce 2022 zavedla novou službu s názvem Knížka do lavice, ve které půjčuje knižní soubory školám.

Velmi významnou podporou pro rodiny s dětmi je krajem podpořený projekt Bookstart, ve kterém je zapojeno 48 knihoven našeho kraje. Podrobnější zmínka k tomuto projektu je v kapitole Podpora Královéhradeckého kraje.

3D kreativní dílna Knihovny města Hradce Králové

Senioři

Pro seniory je v knihovnách kraje ucelená nabídka služeb a vzdělávání. Pravidlem je finanční dostupnost, tedy registrace se slevou či zdarma. V mnohých knihovnách je k dispozici donášková služba, probíhají virtuální univerzity třetího věku, tréninky paměti, kurzy anglického jazyka, počítačové a další kurzy a dílny. Všechny přednášky jsou nabízeny se sníženým vstupným, knihovny se snaží o bezbariérovost. V některých knihovnách se mohou senioři zúčastnit vzpomínkových poslechových pořadů, šachového klubu. Jsou pořádány i akce pro knihovnické seniory. Je navázána spolupráce se Svazem seniorů, v některých knihovnách probíhá informační den o sociálních službách pro seniory, jsou realizovány pořady a čtení v domovech pro seniory.

V Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně mají Klub aktivních seniorů s desetiletou tradicí, v jehož rámci knihovna zorganizovala v roce 2022 osm akcí. Nejoblíbenější jsou regionální témata, dle zkušeností jdou posluchači za výraznými osobnostmi.

Zrakově znevýhodnění

Zrakově znevýhodnění celého kraje mohou využívat služby Zvukové knihovny pro nevidomé a slabozraké v Knihovně města Hradce Králové, která je pobočkou Knihovny a tiskárny K. E. Macana v Praze. K dispozici je jim speciální fond a služby: zvukové knihy pro děti a dospělé na CD a ve formátu MP3, kopírování na vlastní flash disky, zasílání zvukových knih zdarma, časopisy ve zvětšeném černotisku, čtecí technologie (PC s hlasovým výstupem, kamerové lupy), půjčování tyflopomůcek a her, odborně vyškolený personál, vzdělávací a kulturní pořady – např. Setkání s literaturou.

Další zvuková knihovna pro nevidomé a těžce zrakově postižené v našem kraji je součástí Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně. Knihy pro zrakově postižené děti i dospělé má ve svém fondu také Městská knihovna v Trutnově.

Sluchově znevýhodnění

Pro sluchově znevýhodněné čtenáře v našem kraji má Knihovna města Hradce Králové prostory vybavené technikou, která usnadňuje komunikaci se sluchově postiženými (přepážkové indukční smyčky, přijímače indukčního signálu, komunikátor Crescendo). K dispozici mají speciální fond a služby: videa o knihovně ve znakovém jazyce na webových stránkách, komiksy pro děti a dospělé, filmy na DVD s titulky, CD a DVD ve znakovém jazyce, služba online tlumočení prostřednictvím služby Tichý svět.

Sociálně slabí, lidé v nouzi atd.

Pro sociálně slabé a lidi v nouzi jsou služby knihoven dostupné z hlediska finančního: v mnohých knihovnách je internet zdarma, registrace pro děti zdarma. Pro nezaměstnané jsou například v Knihovně města Hradce Králové dostupné drobné služby – pomoc s životopisy, orientace na úřadech, kopírovací služby, internet zdarma, spolupráce s úřadem práce a účast v některých projektech včetně rekvalifikací. Knihovna města Hradce Králové zásobuje knihovnu Vazební věznice Hradec Králové. Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně spolupracuje s psychiatrickým oddělením jičínské nemocnice, pro pacienty pořádá exkurze spojené s biblioterapií.

Uprchlíci

Rok 2022 byl od února poznamenán válkou na Ukrajině. Knihovny se snažily zapojit do pomoci, každá dle svých konkrétních možností. V prvních dnech probíhaly hlavně potravinové a materiální sbírky, v dalších měsících následovala praktická pomoc uprchlíkům jako například: přednášky pro Ukrajince a o Ukrajině, výstavy k tématu, výuka a doučování češtiny pro děti i dospělé, setkání ukrajinských maminek, výtvarné dílny pro české a ukrajinské děti za účelem poznání se, nebo využití uprchlíků jako lektorů pro různé vzdělávací i kulturní aktivity. Pro uprchlíky byla registrace do knihoven zdarma. Knihovny vytvářely materiály v ukrajinštině, nakupovaly knihy pro děti a dospělé v ukrajinštině, učebnice češtiny pro cizince.

Propagace knihoven

Knihovnické soutěže a ocenění

První ročník soutěže **Knihovna roku Královéhradeckého kraje** vyhlásil Královéhradecký kraj ve spolupráci se Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové. Vyhlášení výsledků soutěže a předání cen proběhlo na slavnostním knihovnickém večeru 12. října ve Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové. Soutěž vyhrála Knihovna Bystřice. Výsledky soutěže jsou následující:

1. místo: Knihovna Bystřice,
2. místo: Místní knihovna Batňovice,
3. místo: Místní knihovna v Českém Meziříčí,

čestná ocenění:

- Obecní knihovna v Čistěvsi,
- Obecní knihovna v Heřmánkovících,
- Knihovna Jaroslava City Vysokov.

Medailonky knihoven, které se zúčastnily soutěže, jsou v časopise U nás, číslo 3 a 4 ročníku 2022: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Archiv-cisel/Cislo.aspx?id=95>, <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Archiv-cisel/Cislo.aspx?id=96>

Na slavnostním knihovnickém večeru proběhlo také ocenění **Knihovnice/Knihovník roku 2022** Královéhradeckého kraje.

V kategorii Knihovnice/Knihovník malé veřejné knihovny ocenění získaly:

- o Mgr. Jana Kopřivová z Obecní knihovny v Předměřicích nad Labem,
- o paní Blanka Kratochvílová z Obecní knihovny Machov,
- o paní Jarmila Kubíčková z knihovny Vamberk – pobočka Peklo nad Zdobnicí,
- o paní Eva Pantlíková a paní Alena Pospíšilová z Obecní knihovny Antonína Bocha v Libošovicích.

V kategorii Knihovnice/Knihovník veřejné knihovny ocenění získaly:

- o PhDr. Marcela Fraňková z Knihovny Břetislava Kafky v Červeném Kostelci,
- o paní Ilona Hušáková z Městské knihovny ve Smiřicích,
- o paní Stanislava Najmanová z Městské knihovny v Hořicích.

Vítěz prvního ročníku soutěže Knihovna roku Královéhradeckého kraje 2022 – interiér Knihovny Bystřice

Druhé místo soutěže Knihovna roku KK – dětské oddělení Místní knihovny Batňovice

Třetí místo soutěže Knihovna roku KK – dětské oddělení Místní knihovny v Českém Meziříčí

Oceněné knihovnice roku 2022 se zástupci své obce a představiteli kraje, města a knihovnické obce, kteří předávali ceny.
Autor fotografie Lukáš Vaníček

Více informací naleznete v prezentaci na webových stránkách SVK HK: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Vzdelavani/Aktualni-vzdelavaci-akce/Clanky/Prezentace2022.aspx>

V soutěži **Vesnice roku 2022** uspěla Obecní knihovna Heřmánkovice.

Krajská propagační kampaň

Krajská propagační kampaň byla zaměřena na vzdělání v knihovnách a měla motto „Cesta za vzděláním vede přes knihovnu“. V rámci kampaně proběhly různé přednášky, semináře, kurzy a školení. V krajské knihovně se například uskutečnil cyklus ve spolupráci s Oblastní charitou s názvem „Bez domova“, komentované prohlídky pro univerzitu volného času, kurzy češtiny pro ukrajinské uprchlíky, Noc vědců na téma „Všemi smysly“, „Sluchová stezka“ pro děti a další. Informace o kampani byly k dispozici na webových stránkách SVK HK.

Obecní knihovna Heřmánkovice,
úspěšná v soutěži Vesnice roku 2022 – interiér

Publikační činnost

Krajská knihovna vydávala již 32. ročník knihovnického zpravodaje U nás, který je v tištěné podobě dostupný všem obsluhovaným knihovnám kraje. Zpravodaj přinášel informace k tématu Vzdělávání v knihovnách. Propagoval příklady dobré praxe v rubrikách Šumné knihovny, Naše téma, Prostory a vybavení knihoven. Celkem vyšla 4 čísla zpravodaje.

Soupis publikací

Oblast Hradec Králové – Knihovna města Hradce Králové

DUBNOVÁ, Markéta a Eliška JÍLKOVÁ. *Pohádky v bublinách: zrakově stimulační leporelo*. [Hradec Králové]: Knihovna města Hradce Králové, 2022. ISBN 978-80-85059-59-5.

Sborník Na cestě: literární texty: poezie: próza. Hradec Králové: Knihovna města Hradce Králové, 2022. 67 stran.

Oblast Náchod – Městská knihovna Nové Město nad Metují

MINAŘÍK, Petr, STANĚK, Pavel a Petr VLČEK. *Tuctem směrů do Nového Města nad Metují: o cestách k městu na pozadí naší historie = A dozen directions to Nové Město nad Metují*. Nové Město nad Metují: Městská knihovna, 2022. 54 stran. ISBN 978-80-87743-16-4.

Oblast Rychnov nad Kněžnou – Obecní knihovna U Mokřinky Mokré

Mokerský zpravodaj: zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami. Mokré: Obecní úřad, Obecní knihovna, 2022, roč. 17, č. 1–4. Dostupné z: <https://obecmokre.hlasenirozhlasu.cz/bulletin/list>.

Oblast Trutnov – Městská knihovna Slavoj Dvůr Králové nad Labem

KRATĚNA, Jaroslav. *Poetický pel-mel aneb Básně a texty rozmanité*. Ve Dvoře Králové nad Labem: Městská knihovna Slavoj, 2022. ISBN 978-80-906977-9-9.

LIPTÁK, Pavel. *Historie fotbalové Tiby Dvůr Králové nad Labem*. Ve Dvoře Králové nad Labem: Slavoj, 2022. ISBN 978-80-906977-1-3.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Knihovny podporují čtenářství dětí a mládeže: sborník Královéhradecké knihovnické konference 2021* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2022. 44 s. [Cit. 10. 5. 2022]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-156-4 (pdf). Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Sbornik-KKK2021a.aspx>.

SEMRÁDOVÁ, Eva, ed. *Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2021: statistická ročenka* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2022. 17 s. [Cit. 15. 9. 2022]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-158-8 (pdf). Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/statisticka_rocenka_2021opr.aspx.

MIKULECKÁ, Zdeňka, ed. *XXIII. kolokvium slovenských, moravských a českých bibliografů* [online]. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové, 2022 [cit. 1. 2. 2023]. E-knihy SVK HK. ISBN 978-80-7052-157-1 (pdf). Dostupné z: https://www.svkhk.cz/Pro-verejnost/E-knihy-vydane-SVK-HK/Sbornik_final_-2021.aspx.

ŘOUTILOVÁ, Petra, ed. *Pojďme si povídat: metodické listy k besedám z roku 2020 a 2021. Díl XIII a XIV*. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2022. 65 s. ISBN 978-80-7052-160-1.

U nás: knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2022, roč. 32, č. 1–4. ISSN 0862-9366.

X: občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové. Hradec Králové: Studijní a vědecká knihovna, 2022, roč. 15, č. 1. ISSN 1802-9418.

Název	Veřejné knihovny Královéhradeckého kraje v roce 2022
Podnázev	Ročenka veřejných knihoven
Zpracovala	Bc. et Bc. Edita Čudová
Rok vydání	2023
Vydání	1. vydání, verze z 2023-09-15
Počet stran	22
ISBN	978-80-7052-162-5
Dostupné na WWW	https://www.svkhk.cz
Výroba	AD reklama, s. r. o., Trutnov
Vychází s finanční podporou Královéhradeckého kraje určenou pro regionální funkce.	
Copyright 2023 SVK HK	
Publikace zveřejňuje informace získané zpracováním statistických výkazů a komentářů knihoven, které sestavují metodická pracoviště pověřených knihoven Královéhradeckého kraje. Fotografie zařazené do publikace byly danými knihovnami určeny ke zveřejnění.	

